

Ungarlase Attila Egerházi «Tulilinnu» moodsas tõlgenduses pistavad tegelased rinda rutiiniga.

Andres Teiss

Soomeugri armastuse ja kirega

Kolm lühiballetti

«Armastuse ja kirega»

Esietendus Estonia teatris
18. novembril

TIIT TUUMALU
tiit.tuumalu@postimees.ee

Estonia teater toob täna välja lühiballettide õhtu «Armastuse ja kirega», koreograafideks ungarlane Attila Egerházi, soomlane Jorma Elo ja eestlane Tiit Härm. Kõik kolm kõnelevad soomeugri keeli, mis on põhjustanud spekulatsioone, ega tegu millegi enama kui juhusega ole – ehk koguni ühise ideelise platvormiga?

Siiski, nagu kinnitas eilsel pressikonverentsil Estonia balletijuht Tiit Härm, ei midagi sellist! «Puhas asjade kokkulangevus – meil on erinevad koreograafilised käekirjad, ka kokku pannes oli see ka üks

eesmärke. Kui meid miski ühendab, siis armastus tantsukunsti vastu.»

Jorma Elo ja Attila Egerházi on koos töötanud varemgi, nimelt Pécsi balletis, mida Egerházi kuni tänavuse kevadeni juhtis. Jorma Elo «Red With Me» sai esimest korda lavaküpsiks just seal, Tallinnas ettekandele tuleva versiooni on Elo kohandanud spetsiaalselt Eesti tantsijate jaoks.

Tõusev Soome täht

Kolmest koreograafist, kelle tööd «Armastuse ja kirega» koosneb, on just Jorma Elo enesele enim nime teinud. Endine väljapaistev tantsija, Soome rahvusballети, Cullbergi balleti ja Madalmaade tantsuteatri liige elab juba aastaid Hollandis, tema kui koreograafi võimekusest annab ehk aimu tänavu Bostoni balletile tehtud «Plan to B». New York Times nime-

tas seda *high-tech*-balletiks, mille tantsulisus mõjub plahvatustlikult.

43-aastane Elo ise Eesti-esietendusele ei jõua, sest teeb samal ajal proove koos Madalmaade tantsuteatri, ühe juhtiva Euroopa kaasaegse tantsu kollektiiviga, kelle esituses tuleb täpselt nädala pärast välja tema tuluus koreograafia.

Kolmest koreograafist, kelle tööd «Armastuse ja kirega» koosneb, on just Jorma Elo enesele enim nime teinud.

Tallinnas esietenduv «Red With Me» esindab nn puhast tantsu, milles klassikaline on põimunud modernsega. Modernballett on ka Attila Egerházi «Tulilind», Igor Stravinski balleti tänapäevane tõlgendus. Egerházi on seni tunnustust pärvinud peamiselt

Ungaris, sügisest seisab ta Debreceni balleti eesotsas. «Ungari üks edumeelsemaid koreograafe,» iseloomustas teda Tiit Härm, kes tutvus Egerháziga veel Pécsi balleti päevil.

Eesti päritolu kunstnik

Egerházi ja Elo toovad kaasa ka lava- ja kostüümikunstniku, ja nüüd tuleb üllatus: Ungaris elav Andrea T. Haamer on Eesti päritolu, kunstnik Eerik Haameri enda pojatütar. Eesti keelt ta ei räägi, kuid tunnetab oma hingesid isa ja vanaisa kodumaaga. (Lähemalt loe 9. juuni Postimehest.)

Kolmas balletiõhtu koreograaf Tiit Härm on inspiratsiooni ammutanud Maurice Raveli teostest «La valse» ja «Boléro». Vanemad balletihuvilised peaksid veel mäletama Tiiu Randviiru ja Ülle Ulla etteastet «Boléros», sel korral tantsivad sama osa Marina Tširkova, Olga Rjabikova ja Maria Seletskaja.